

Załącznik do Uchwały Nr VI/45/2011
Rady Miejskiej w Białogardzie
z dnia 6 kwietnia 2011 r.

PROGRAM POMOCY SPOŁECZNEJ NA ROK 2011

SPIS TREŚCI

WSTĘP	3
I . PROGRAM POMOCY SPOŁECZNEJ	4
1. Realizacja programu	4
2. Realizator programu	7
3. Finansowanie programu	7
4. Aktywizacyjne wsparcie grup i społeczności lokalnej	7
II.PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ	8
1. Cele programu	8
2. Kierunki działań	9
3. Odbiorcy programu	9
4. Metody realizacji	10
5. Przewidywane efekty programu	10
6. Realizatorzy programu	11
7. Źródła finansowania	11
8. Monitoring i ewaluacja	11

WSTĘP

„Pomoc społeczna” powszechnie rozumiana jest jako wsparcie finansowe i rzeczowe. Obecnie jednak pomoc jest ukierunkowana na wszelkiego rodzaju działania, zmierzające poprzez pracę socjalną do przezwyciężenia trudności określanych jako czasowe, jedynie przy niewielkim wsparciu finansowym.

Misją Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie jest wsparcie i aktywizacja osób najuboższych z poszanowaniem ich prawa do samostanowienia, które będą realizowane w ramach programu pomocy społecznej.

W oparciu o Miejską Strategię Rozwiązywania Problemów Społecznych na lata 2004-2014 (Uchwała Rady Miejskiej Nr XXV/220/04 z dnia 29 grudnia 2004 r.), a także potrzeby w zakresie pomocy społecznej, Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie podejmie się realizacji Programu Pomocy Społecznej, rozszerzonego o Program Aktywności Lokalnej, którego celem jest ograniczenie zjawiska marginalizacji społecznej poprzez udostępnienie osobom i rodzinom, z terenu miasta Białogard, potrzebującym pomocy wszelkich instrumentów, zmierzających do przezwyciężenia trudnych sytuacji życiowych, których nie są one w stanie pokonać, wykorzystując własne uprawnienia, zasoby i możliwości.

Do zadań Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie w szczególności należy:

- wspieranie osób i rodzin w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwienie im życia w warunkach odpowiadających godności człowieka, poprzez realizację świadczeń pomocy społecznej,
- podejmowanie działań zmierzających do życiowego usamodzielnienia osób i rodzin oraz ich integracji ze środowiskiem poprzez realizację pracy socjalnej i poradnictwa,
- udzielanie pomocy w formie świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego,

Działania skierowane będą głównie do osób, rodzin dotkniętych:

- bezrobociem,
- bezradnością w sprawach opiekuńczo-wychowawczych,
- przemocą w rodzinie,
- chorobą alkoholową,
- niepełnosprawnością,
- długotrwałą lub ciężką chorobą,
- bezdomnością.

I. PROGRAM POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Realizacja programu:

1) Wsparcie osób i rodzin z problemem bezrobocia odbywać się będzie poprzez:

- a) objęcie osób, rodzin dotkniętych problemem bezrobocia pomocą oraz wsparciem finansowym lub rzeczowym zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz wieloletnim programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- b) współpracę z Powiatowym Urzędem Pracy w Białogardzie – w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach,
- c) prowadzenie szeroko pojętej pracy socjalnej (ze szczególnym naciskiem na częstszy kontakt z klientem, budowanie motywacji oraz chęci rozwoju zawodowego, aktywną i systematyczną współpracę w celu znalezienia pracy),
- d) inicjowanie działań zmierzających do aktywnego poszukiwania pracy przez osoby bezrobotne poprzez prowadzenie grupy samopomocy,
- e) poprawę dostępu do zatrudnienia osób bezrobotnych poprzez realizację w partnerstwie z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie projektu systemowego Europejskiego Funduszu Społecznego w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII, Promocja integracji społecznej, Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji, Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji przez powiatowe centra pomocy rodzinie.
- f) inicjowanie nowych form wsparcia w ramach partnerstwa lokalnego poprzez udział w projekcie „Niezależne, samodzielne spółdzielnie socjalne” w celu aktywizacji i reintegracji osób zagrożonych marginalizacją i wykluczeniem społecznym, realizowanym w ramach POKL Priorytet IV, Działanie 6.2 przez Firmę „4C” ze Szczecina oraz Fundację Pomocy Wzajemnej BARKA z Poznania.

2) Wsparcie rodzin wykazujących bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego odbywać się będzie poprzez:

- a) udzielanie pomocy finansowej lub rzeczowej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, wieloletnim programem „Pomoc państwa w zakresie

- dożywiania” oraz ustawą z dnia 28 listopada 2003 r. o świadczeniach rodzinnych i ustawą z dnia 7 września 2007 r. o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- b) prowadzenie szeroko pojętej pracy socjalnej (pobudzanie aktywności, inspirowanie działań samopomocowych, prowadzenie poradnictwa socjalnego, prowadzenie mediacji mających na celu budowanie korzystnych relacji rodzinnych i społecznych),
 - c) realizację programów osłonowych oraz edukacyjnych zmierzających do wyeliminowania lub zmniejszenia deficytów w umiejętnościach społecznych i rodzicielskich, stanowiących podstawowy element prawidłowego funkcjonowania rodziny w środowisku (m.in. promowanie pozytywnych postaw i relacji między członkami rodziny, rozszerzanie i utrwalanie wzorców rodzicielskich, zarządzanie budżetem domowym,),
 - d) współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na terenie Miasta Białogard oraz Powiatu Białogardzkiego na rzecz pomocy rodzinie w wypełnianiu jej funkcji.

3) Wsparcie osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie odbywać się będzie poprzez:

- a) udzielanie pomocy finansowej lub rzeczowej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej oraz wieloletnim programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- b) świadczenie szeroko rozumianej pracy socjalnej (m.in. poradnictwo socjalne, kontynuowanie działań samopomocowej grupy wsparcia),
- c) systematyczną współpracę z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz wsparcia i pomocy ofiarom przemocy w rodzinie m.in. z Komendą Powiatową Policji, Ośrodkiem Wspierania Rodziny, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną, pedagogami szkół, organizacjami pozarządowymi,
- d) prowadzenie systematycznego monitoringu oraz weryfikacji założonych Niebieskich Kart,
- e) aktywną i skoordynowaną działalność Interdyscyplinarnego Zespołu d/s Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rzecz osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie,
- f) realizację działań edukacyjno – informacyjnych skierowanych do osób, rodzin dotkniętych problemem przemocy w rodzinie oraz społeczności lokalnej mających na celu zwiększenie efektywności podjętych działań interwencyjnych oraz pomocowych.

4) Wsparcie osób i rodzin dotkniętych problemem alkoholowym odbywać się będzie poprzez:

- a) udzielanie pomocy finansowej lub rzeczowej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej oraz wieloletnim programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- b) świadczenie pracy socjalnej z wykorzystaniem kontraktu socjalnego oraz innych ustawowych instrumentów wykorzystywanych przy udzielaniu pomocy,
- c) systematyczną współpracę pracowników socjalnych Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie z przedstawicielami oraz specjalistami Poradni Uzależnień, Ośrodka Wspierania Rodziny, Ośrodka Interwencji Kryzysowej, Miejskiej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- d) współpracę z organizacjami pozarządowymi w celu realizacji projektów skierowanych do dzieci z rodzin dotkniętych problemem alkoholowym (alternatywne formy spędzania czasu wolnego).

5) Wsparcie osób niepełnosprawnych, osób długotrwale lub przewlekle chorych, starszych i samotnych odbywać się będzie poprzez:

- a) udzielanie wsparcia finansowego lub rzeczowego, w tym także szeroko pojętej pracy socjalnej, zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, Ustawą z dnia 29 grudnia 2005r. o ustanowieniu programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania”,
- b) świadczenie pomocy w formie usług opiekuńczych, specjalistycznych usług opiekuńczych oraz specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi,
- c) współpracę z Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie w zakresie rozwiązywania problemów osób niepełnosprawnych,
- d) likwidację barier społecznych i psychologicznych oraz aktywne współdziałanie na tej płaszczyźnie z instytucjami, a także organizacjami pozarządowymi.

6) Wsparcie osób i rodzin bezdomnych odbywać się będzie poprzez:

- a) udzielanie pomocy finansowej lub rzeczowej zgodnie z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, wieloletnim programem „Pomoc państwa w zakresie dożywiania” ,

- b) zapewnienie schronienia osobom tego pozbawionym,
- c) prowadzenie szeroko pojętej pracy socjalnej (prowadzenie mediacji mających na celu powrót do rodziny, motywowanie do własnej aktywności, inspirowanie działań samopomocowych),
- d) inicjowanie nowych form wsparcia w ramach partnerstwa lokalnego poprzez udział w projekcie „Tworzenie i rozwijanie standardów usług pomocy i integracji społecznej” w zakresie standaryzacji pracy z bezdomnymi w tym: opracowanie modelu „Gminnego Standardu Wychodzenia z Bezdomności” realizowanym przy współpracy z siecią BARKA, Stowarzyszeniem „Otwarte Drzwi”, Stowarzyszeniem MONAR, „Caritas”, Towarzystwem Pomocy im. św. Brata Alberta realizowanego w ramach POKL Priorytet I, Zatrudnienie i Integracja Społeczna, Działanie 1.2 Wspieranie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej.

2. Realizatorem programu będzie Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie.

3. Działania realizowane w ramach Programu pomocy społecznej będą finansowane:

- ze środków pochodzących z budżetu państwa,
- ze środków pochodzących z budżetu Miasta Białogard,
- ze środków z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

4. Aktywizacyjne wsparcie grup i społeczności lokalnej.

Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie przystąpił do projektu „Tworzenie i rozwijanie usług pomocy i integracji społecznej” realizowanego w ramach POKL Priorytet I, Zatrudnienie i Integracja Społeczna, Działanie 1.2 Wspieranie systemowe instytucji pomocy i integracji społecznej, współfinansowanego przez Unię Europejską. Głównym celem projektu realizowanego przez Stowarzyszenie CAL i Instytut Spraw Publicznych jest podniesienie profesjonalizmu i zwiększenie skuteczności instytucji pomocy i integracji społecznej w rozwiązywaniu problemu wykluczenia społecznego poprzez stworzenie, przetestowanie oraz wdrożenie standardów instytucji i usług pomocy oraz integracji społecznej. Czas realizacji projektu przewidziano na okres: marzec 2011 – grudzień 2013.

Sprawozdanie z realizacji programu składa Dyrektor Ośrodka Pomocy Społecznej w Białogardzie w pierwszym kwartale 2012 roku łącznie ze sprawozdaniem z działalności Ośrodka za rok 2011.

II. PROGRAM AKTYWNOŚCI LOKALNEJ

Program Aktywności Lokalnej, stanowiący rozszerzenie Programu pomocy społecznej w rozumieniu przepisów o pomocy społecznej, jest wymagany dokumentem do realizacji projektów systemowych dla ośrodków pomocy społecznej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki Priorytet VII. Promocja integracji społecznej. Działanie 7.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji. Poddziałanie 7.1.1 Rozwój i upowszechnianie aktywnej integracji poprzez ośrodki pomocy społecznej. Podstawą prawną programu jest art. 110 ust. 10 lub art. 112 ust. 12 ustawy o pomocy społecznej, zgodnie z którym rada gminy lub rada powiatu, biorąc pod uwagę potrzeby w zakresie pomocy społecznej, opracowuje i kieruje do wdrożenia lokalne programy pomocy społecznej.

Program Aktywności Lokalnej wskazuje na problemy związane z funkcjonowaniem społeczności lokalnych i grup społecznych oraz wyznacza kierunki działań mających na celu poprawę sytuacji w tym zakresie i określa mechanizmy wzmacniające efektywność zmian. Przyjęte w Programie Aktywności Lokalnej koncepcje są zgodne z założeniami zawartymi w ogólnopolskich i lokalnych dokumentach strategicznych, takich jak:

1. Narodowa Strategia Integracji Społecznej dla Polski
2. Karta Praw Osób Niepełnosprawnych
3. Program Operacyjny Kapitał Ludzki na lata 2007 – 2013
4. Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego do roku 2015
5. Miejska Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych 2004-2014
6. Ustawa o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004 r.

1. Cele Programu:

Celem Programu Aktywności Lokalnej jest realizowanie polityki integracji społecznej - rozwój społeczny poprzez aktywizowanie lokalnej społeczności Miasta Białogard ze szczególnym uwzględnieniem środowisk zagrożonych wykluczeniem społecznym i tym samym przeciwdziałanie zjawisku wykluczenia społecznego.

Do celów szczególnych Programu Aktywności Lokalnej należą :

- zminimalizowanie dysfunkcji w rodzinie poprzez prawidłowe funkcjonowanie oraz poprawę relacji członków rodziny,
- poprawa jakości życia poprzez zaspokojenie potrzeb społecznych,
- nabycie wiedzy w zakresie stosowania używek i środków psychoaktywnych oraz zwiększenie świadomości w zakresie zagrożeń wynikających z ich stosowania,
- zwiększenie motywacji do przyjęcia aktywnej postawy poprzez uświadomienie o samostanowieniu w decyzjach życiowych,
- rozwój samorealizacji społecznej,
- zintegrowanie mieszkańców poprzez udział we wspólnych zajęciach aktywizujących, kulturalnych, społecznych, itd.,

2. Kierunki działań:

Cele programu realizowane będą poprzez podejmowanie następujących działań:

- poradnictwo i wsparcie psychologiczne, pedagogiczne, terapeutyczne (indywidualne, grupowe),
- umożliwienie dostępu do informacji i konsultacji (w tym porady prawne),
- zajęcia edukacyjne, kulturalne, rozrywkowe,
- profilaktyka i promocja zdrowia,
- aktywizacja i mobilizacja mieszkańców do rozwiązywania grupowych i środowiskowych problemów społecznych,

3. Odbiorcy Programu:

- Osoby i rodziny najuboższe
- Rodziny bezradne w sprawach opiekuńczo – wychowawczych
- Osoby bezrobotne
- Ofiary przemocy w rodzinie
- Osoby niepełnosprawne
- Osoby i rodziny zagrożone marginalizacją i wykluczeniem społecznym

4. Metody realizacji Programu:

- a) środowiskowa praca socjalna - działanie realizowane przez pracownika socjalnego mające na celu pomoc osobom i rodzinom we wzmacnianiu lub odzyskiwaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie poprzez pełnienie odpowiednich ról społecznych oraz tworzenie warunków sprzyjających temu celowi, w tym również z wykorzystaniem kontraktu socjalnego;
- b) działania o charakterze środowiskowym - inicjatywy integracyjne obejmujące:
 - edukację społeczną i obywatelską, w tym organizowanie spotkań, konsultacji, działań edukacyjnych dla grup docelowych,
 - organizowanie i inspirowanie udziału beneficjentów i ich dzieci w imprezach i spotkaniach w szczególności o charakterze integracyjnym, kulturalnym, turystycznym.
- c) prace społecznie użyteczne - prace wykonywane przez bezrobotnych bez prawa do zasiłku na skutek skierowania przez starostę, organizowane przez gminę w jednostkach organizacyjnych pomocy społecznej, organizacjach lub instytucjach statutowo zajmujących się pomocą charytatywną lub na rzecz społeczności lokalnej, zgodnie z przepisami o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy;
- d) instrumenty aktywnej integracji:
 - aktywizacja zawodowa – kierowanie do uczestnictwa w zajęciach Centrum Integracji Społecznej;
 - aktywizacja zdrowotna - badania profilaktyczne lub specjalistyczne w związku z możliwością podjęcia zatrudnienia; kierowanie do udziału w programie psychoterapii w zakładzie leczenia odwykowego w przypadku osób uzależnionych od alkoholu; kierowanie do udziału w programie terapeutycznym dla osób uzależnionych od narkotyków lub innych środków odurzających;
 - aktywizacja społeczna – wsparcie i aktywizacja rodzin poprzez ich współpracę z asystentami rodzinnymi; uczestnictwo w samopomocowych grupach wsparcia; trening umiejętności społecznych; poradnictwo specjalistyczne.

5. Przewidywane efekty Programu:

- a) wzrost kompetencji i aktywności mieszkańców Miasta Białogard,
- b) wzrost motywacji i aspiracji życiowych,
- c) zwiększenie aktywności na rynku pracy,

- d) zdobycie nowych umiejętności,
- e) zintegrowanie społeczności lokalnych i grup społecznych,
- f) wzrost poczucia tożsamości i przynależności społecznej mieszkańców Miasta Białogard oraz współodpowiedzialności za procesy zachodzące w ramach danej społeczności,
- g) uświadomienie ludziom zagrożeń wynikających z używania środków odurzających, alkoholu, itp.,
- h) wzmocnienie własnej osobowości poprzez poznanie własnej sfery uczuciowej,
- i) poznanie form radzenia sobie z własnymi problemami.

6. Realizatorzy Programu:

- Urząd Miasta Białogard
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Białogardzie
- Miejski Ośrodek Pomocy Społecznej w Białogardzie
- organizacje pozarządowe

7. Źródła finansowania Programu:

Działania realizowane w ramach Program Aktywności Lokalnej będą finansowane z następujących źródeł:

- środki z budżetu państwa,
- środki z budżetu Miasta Białogard,
- środki z funduszy strukturalnych Unii Europejskiej.

8. Monitoring i ewaluacja:

W ramach monitoringu prowadzona będzie analiza zmian ilościowych i jakościowych zachodzących podczas realizacji przewidzianych zadań. W przypadku stwierdzenia jakichkolwiek rozbieżności między założeniami a rezultatami na bieżąco będą dokonywane zmiany w przyjętych założeniach lub metodach pracy. Po zakończeniu realizacji programu zostanie przygotowany raport końcowy podsumowujący całość podejmowanych działań. Zostanie dokonana ocena stopnia realizacji założonych przedsięwzięć oraz osiągniętych rezultatów.